

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ
อำเภอกันทรลักษณ์จังหวัดศรีสะเกษ

จัดทำโดย สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

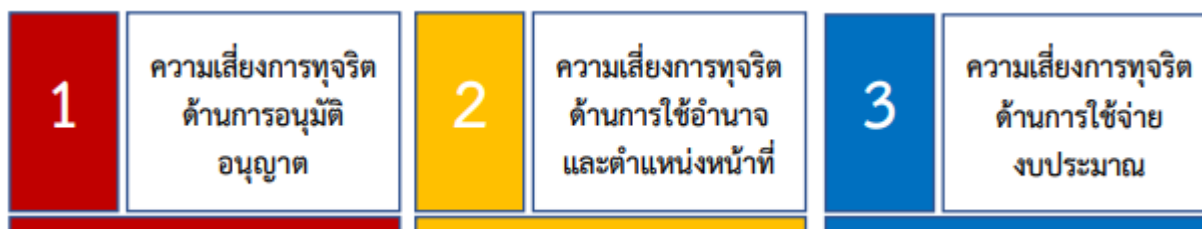
ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือประจำปีงบประมาณ 2567

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริตหมายถึงความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบนวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการระบบหรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริตตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กรทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

2. ประเภทความเสี่ยงการทุจริตและศัพท์เฉพาะคำนิยาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตขององค์กร โดยคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ของสำนักงานป.ป.ท.ได้จำแนกประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน 3 ด้าน ประกอบด้วย

โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหารความเสี่ยงการทุจริตดังนี้

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยง (Risk)	<p>• ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่ กำหนดไว้ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบคือความเสี่ยง,ผลกระทบทางบวกคือโอกาส) เหตุการณ์/การกระทำใดๆที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและ ส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือ ก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร</p>
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)	<p>• กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผนเพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ</p>
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	<p>• การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต</p>
การทุจริต	<p>• องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น 7 ประเภทได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบเพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ 2. การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไปโดยการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ 3. การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้ หรือสัญญาว่าจะให้ ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงินสิ่งของและสิ่งตอบแทนต่างๆเพื่อเป็นแรงจูงใจ ให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี 4. การยักยอก (Embezzlement) คือการที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการมาใช้เพื่อ ประโยชน์ส่วนตน

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
	<p>หรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>5. การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม</p> <p>6. การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรค เล่นพวก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อนครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิดโดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติ และความเหมาะสม</p> <p>7. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมอันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือ สถานะมากกว่า 1 สถานะ</p>
<p>การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม</p>	<p>• การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐ หรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มี ผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำ ประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆ หรือ ดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆสำหรับ ตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง</p>
<p>ความเสี่ยง / ปัญหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ความเสี่ยง เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม : • ปัญหา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา :
<p>ประเด็นความเสี่ยง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
<p>โอกาส (Likelihood)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
<p>ผลกระทบ (Impact)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
<p>ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจาก การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล(Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน(Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไมสนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุม

ไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นราชการใสสะอาดสามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของสวนราชการใหม่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐสำนักงาน ป.ป.ท.ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ที่เน้นเรื่อง การป้องกัน ป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้น ยับยั้งเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือหลักที่สำนักงาน ป.ป.ท.เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกันสกัดกั้น ลด และ ปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับคาคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต Corruption Perceptions Index: CPI โดยได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น 3 ดาน ดังนี้

ดานที่ 1 : ความเสี่ยงการทุจริตที่ดานการอนุมัติ อนุญาต

ดานที่ 2: ความเสี่ยงการทุจริตดานการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ดานที่ 3: ความเสี่ยงการทุจริตดานการใช้จ่ายงบประมาณ

กรอบแนวคิดการพัฒนาการประเมินเชิงคุณภาพการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

Corruption Risk Management : CRM

- CRMจะต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล
- ผลการประเมิน CRM ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว
- หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRM ได้ประโยชน์จากการประเมิน สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรโดยเฉพาะ การแสดงให้สังคมและสาธารณชนรู้ว่าหน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

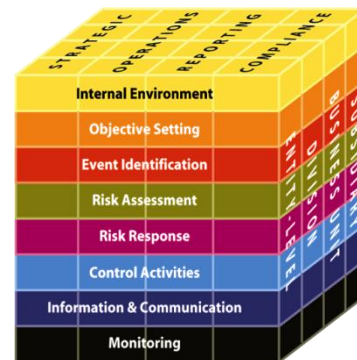
นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM

ด้านที่ 1	ดานการอนุมัติอนุญาต	การให้บริการดานการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ 2	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การอำนาจหน้าที่(Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ขอบบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ 3	ดานการใช้จ่ายงบประมาณ	-โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภท งบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และ

		โครงการที่ถ่ายทอดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ สอนราชการระดับกรมเทียบเท่าและรัฐวิสาหกิจ
--	--	---

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) สอดคล้องกับหลักการ ที่ 8 – การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของ หลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งเป็นหลักการ ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กร ไว้ด้วยกัน 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

มาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหารมีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ 4 องค์กรจูงใจรักษาไว้และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 : การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

- หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ในการควบคุม
- หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ 13 องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้องมีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ 8 – การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต โดยกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี 4 กระบวนการดังนี้

1. **Corrective** : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัตินอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

2. **Detective** : เผื่อระวังสอดส่องติดตามพฤติกรรมเสี่ยงทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

3. **Preventive** : ป้องกันหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้เคยเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่า ทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก

4. **Forecasting** : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

4. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตดำเนินการผ่าน 3 ขั้นตอนสำคัญดังนี้

4.1. **กำหนดเกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต** เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับ ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการ

ประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ

- **โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)** :พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปแบบของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

- **ผลกระทบ (Impact)** :การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

.2.การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหามาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคย เกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด(Unknown Factor)

4.3.การจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต และประพหุติมิชอบเป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการ ที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมิน การบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

5. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพหุติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพหุติมิชอบในประเภทความเสี่ยงในความโปร่งใสและการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและลด

โอกาสการทุจริตในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยใช้เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ดังนี้

1) เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
4	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
3	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
2	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
1	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

3) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	15 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง	9 – 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	5 – 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ	1 – 4 คะแนน

6. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือสามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ได้ใน 4 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต(ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558) ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง และประเด็นการบริหารงานบุคคล ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{Risk Score} &= \text{Likelihood} \times \text{Impact} \\ &= 4 \times 3 \\ &= 12 \end{aligned}$$

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score		
	Likelihood	Impact	Risk Score
ประเด็นการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558			
1. รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้าง อาคารรื้อถอนดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	4	3	12 (สูง)
2. การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการอาจะมี การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	2	4	8 (ปานกลาง)
ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย			

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score		
	Likelihood	Impact	Risk Score
3. การใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ หรือให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุน แผนงานโครงการ	4	3	12 (สูง)
ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง			
4. การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นเท็จ/ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยเอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้อง	2	3	6 (ปานกลาง)
ประเด็นการบริหารงานบุคคล			
5. การใช้อำนาจแทรกแซงการบริหารงานบุคคล/เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง และการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างไม่เป็นธรรม	4	2	8 (ปานกลาง)

สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2567

ระดับ ความเสี่ยง	ระดับ คะแนน	ความหมาย	จำนวน ปัจจัยเสี่ยง
สูงมาก	15 – 25	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที	-
สูง	9 – 14	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	2
ปานกลาง	5 – 8	ระดับที่ยอมรับได้ - แต่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง	3
ต่ำ	1 – 4	ระดับที่ยอมรับได้	-

7.แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2567

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2567 วิเคราะห์แล้วเห็นว่า ยังคงมีความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบที่องค์การบริหารส่วน

ตำบลเวียงเหนือ จำเป็นต้องมีการควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน 5 เหตุการณ์ (เหตุการณ์ความเสียหายที่ยังอยู่ในระดับ ปานกลาง - สูง) โดยกำหนดแนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

ที่	เหตุการณ์ความเสียหาย	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
1.	<p>รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้าง อาคารเรือถอน ดัดแปลงเพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน*</p> <p>* กรณีหน่วยงานที่ไม่มีภารกิจ การ อนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ให้ระบุว่า “ไม่มีความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการงานอนุมัติ อนุญาต เนื่องจาก หน่วยงานที่ไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558</p>	<p>มิตที่ 1</p> <p>1.โครงการฝึกอบรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต</p> <p>2.โครงการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>3.มาตรการ“ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม</p> <p>มิตที่ 2</p> <p>1.มาตรการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ และกำกับติดตามการเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะ</p> <p>2.มาตรการแสดงเจตนาภรณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร</p> <p>3.มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>4.มาตรการประเมินความคุ้มค่าในการบริหารงาน</p> <p>มิตที่ 3</p> <p>1.โครงการจัดเวทีประชาคม</p> <p>2.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการ</p>	<p>สำนักปลัดอบต./ นักทรัพยากรบุคคล</p>

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
2.	การตรวจสอบสถานที่ตั้ง ที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับ ผู้ขออนุญาตบางรายในกรณี ที่ตั้งสถานประกอบการไม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์	มิติที่ 4 1.โครงการส่งเสริมความรู้ด้านกฎระเบียบ และ กฎหมายที่เกี่ยวข้องสำหรับผู้บริหารและสมาชิก สภาท้องถิ่น 2.กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสมาชิก สภาท้องถิ่น	สำนักปลัดอบต. /นิติกร
3.	การใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิ ชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ หรือให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุน แผนงานโครงการ	1.มาตรการป้องกันการรับสินบนตามยุทธศาสตร์ ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 2.มีการประกาศเจตนารมณ์ นโยบาย No Gift Policy จาก การปฏิบัติหน้าที่โดยผู้บริหารสูงสุดของ หน่วยงานพร้อมทั้งแจ้งเวียนแนวทางการปฏิบัติ เพื่อให้ทุกส่วนราชการยึดถือ ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด 3.ผู้บริหารปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี และ ประชุม ชักซ้อมความเข้าใจ/กำกับ ดูแลบุคลากร ในสังกัดให้หลีกเลี่ยงการรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เช่น ของขวัญ ของกำนัล ทั้งจาก บุคลากรภายใน และบุคคลภายนอก 4.จัดกิจกรรมหรือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เพื่อ ส่งเสริม และขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy / การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ 5. มีการกำกับติดตามและมีการรายงานผลการ ดำเนินการ ตามนโยบาย No Gift Policy 6. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนเรื่องทุจริต/เรื่อง วินัย ภายในหน่วยงานโดยเฉพาะ โดยเป็น ช่องทางที่มีความปลอดภัยต่อผู้ร้องเรียน และ สร้างความมั่นใจว่าจะมีการ ดำเนินการตรวจสอบ	สำนักปลัดอบต./นิติกร

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
		และ ลงโทษเรื่องทุจริตดังกล่าว อย่างจริง พร้อม ทั้งมีการ เผยแพร่รายงาน ข้อมูล สถิติ และ ความก้าวหน้าของการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต	
4.	การเบิกจ่ายงบประมาณเป็น เท็จ/ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเอื้อประโยชน์แก่ตนหรือ พวกพ้อง	<p>1. มีการมอบนโยบาย/ประชุมชี้แจงความ เข้าใจ/กำกับ ดูแล เพื่อให้บุคลากรเบิกจ่าย งบประมาณ อย่างคุ้มค่าไม่บิดเบือนวัตถุประสงค์ ของการใช้จ่าย งบประมาณ รวมทั้งเปิดโอกาส ให้ บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามการ ใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน</p> <p>2. มีการจัดทำ/รายงานข้อมูล งบประมาณ ทั้งข้อมูล งบประมาณที่ได้รับและความคืบหน้าของการ เบิกจ่าย ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ให้บุคลากรในสังกัด ได้รับทราบโดยทั่วกันเป็นประจำทุกเดือน/ไตรมาส</p> <p>3. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลภาพรวม และ/ หรือ ข้อมูลโครงการสำคัญ/ โครงการขนาดใหญ่ ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่าย งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ใน รูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อสร้างการรับรู้ให้บุคลากร ภายใน ได้รับทราบและเกิดการมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบ ติดตามแสดงความคิดเห็นได้</p> <p>4. จัดให้มีช่องทางในการให้คำปรึกษา/เผยแพร่ คู่มือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องแก่ บุคลากรภายในให้ สามารถปฏิบัติ หน้าที่ในการงบประมาณ/การ เบิกจ่าย/การจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างถูกต้อง</p> <p>5. เผยแพร่รายการการจัดซื้อจัดจ้างหน่วยงานใน ประเภทงบรายจ่ายหมวดงบลงทุนที่จะมีการ ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.2567</p> <p>6. เผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดทำ พัสดุประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567</p>	กองคลัง/หัวหน้า เจ้าหน้าที่พัสดุ

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
		7.เผยแพร่ความก้าวหน้าการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2567 8.เผยแพร่รายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	
5.	การใช้อำนาจแทรกแซงการบริหารงานบุคคล/เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง/การเรียกรับสินบนต่อสัญญาจ้างและการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างไม่เป็นธรรม	1. จัดทำ/ปรับปรุงแผนอัตรากำลัง 2. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร 3. จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารงานบุคคลให้บุคลากร ภายในได้รับทราบโดยทั่วกัน โดยครอบคลุมประเด็น ดังนี้ 1) การสรรหาและ คัดเลือกบุคลากร 2) การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร 3) การพัฒนาบุคลากร 4) การประเมินผลการปฏิบัติราชการ 5) การให้คุณให้โทษ และสร้างขวัญกำลังใจ 4. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนเรื่องทุจริต/เรื่องวินัย ภายในหน่วยงานโดยเฉพาะ โดยเป็นช่องทางที่มีความปลอดภัยต่อผู้ร้องเรียนและสร้างความมั่นใจว่าจะมีการ ดำเนินการตรวจสอบและลงโทษเรื่องทุจริตดังกล่าว อย่างจริงจัง พร้อมทั้งมีการ เผยแพร่รายงาน ข้อมูล สถิติ และ ความก้าวหน้าของการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต 5. จัดทำข้อมูลสถิติอัตรากำลังประจำปี	สำนักปลัด/ นักทรัพยากรบุคคล

8. การติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิยมขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2567

8.1. การติดตามประเมินผล

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือกำหนดติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิยมประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2567 จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

- ❖ ครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือน กำหนดรายงานผลการดำเนินการภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗
- ❖ ครั้งที่ 2 รอบ 12 เดือน กำหนดรายงานผลการดำเนินการภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

8.2.วิธีการรายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ส่วนงานผู้รับผิดชอบตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ติดตามประเมินผลภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด และรายงานให้ผู้บริหารหน่วยงานทราบ